

Hiti počasi in uživaj

Ko množice turistov drvijo v Benetke, gotovo ne vedo, da so le streljaj oddaljeni čudoviti kraji z bogato kulturno dediščino. Nič drugače ni pri nas. Z glavnih turističnih poti je treba le zaviti na stranske ceste. In se pridružiti počasnemu turizmu.

Ti kraji poleg zanimivosti vseh vrst obiskovalcu ponujajo pristnejši stik s prebivalci, z njihovo gastroonomijo, tok življenja je bolj umirjen in sproščen. Turistom ponuditi znanstvenjsko, manj znano ponudbo in počasnejše doživljanje vsega lepega, je cilj italijansko-slovenskega turističnega projekta, ki so ga poimenovali počasni turizem, Slow tourism.

Projekt, ki zajema območja od delte reke Pad do Gorenjske, Triglavskega narodnega parka in Blejskega jezera, prek Beneške lagune in Krasa, je spomladi na kitajski turistični borzi prejel posebno nagrado kot dobra praksa na področju izvedbe skupnih promocijskih dejavnosti obeh držav. Kot pravi **Moreno Zago**, eden izmed ustvarjalcev projekta, spoznavanje nekega me-

Ker vse poti vodijo v Benetke, je bližnji Ogilej (Aquila) precej manj obiskan. Medtem ko Benetke obišče več kot 20 milijonov turistov na leto, jih Akvilejo le pol milijona. Vendar – Ogilej je bil v antiki zelo pomembno trgovsko središče. Od tod so vodile pomorske poti na Orient. Po ocenah je v mestu živelo med sto in tristo tisoč prebivalci. Tako velikega mesta zato še do danes arheologi niso mogli izkopati. V bližini znamenite bazilike, kjer so največji starokrščanski mozaiki zahodnega sveta (760 kvadratnih metrov) iz 4. stoletja, je npr. pod zemljo še neodkopen trg – forum z več kot tisoč trgovinami. Lani so odkopali nove mozaike, ki si jih je prišel ogledat papež, za prihodnost pa pripravljajo vir-

na svojo dolgo pot. Poslednjo pot, po kateri se bodo v kraj bivanja svojih staršev vrnile mladiče. Razmnoževati se odpravijo v Atlantik, natočeneje v Sargaško morje, ki je pet tisoč kilometrov od Evrope. Ko pa tej zgodbi dodamo ogled zgodovine načina lova, prevoza in marinarstva jegulj v Comacchiju, kjer so od njih nekoč živeli, pozabimo zapreti usta. Jegulje še vedno konzervirajo v pločevinke z enakimi nalepkami kot nekoč, seveda pa se je marsikaj spremenilo. Da lahko popotniki na svoji poti brezplačno prespijo, se zdi malo verjetno. Pa gre. V kraju San Tomas di Majano (blizu Vidma) so maleški vitezi v 12. stoletju ustanovili neke vrste hotel, ki je romarjem na njihovem romanju iz baltskih držav v špansko mesto Santi-

Novo odkrite mozaike si je ogledal tudi papež.



Čolni za lov in prevoz jegulj so preliknjeni kot sir.



sta, tako da se turist usede v avtobus, ki ga popelje na nekajurni krožni ogled – ne, to ni slow tourism.

Slow tourism ni turistični produkt, je način pristopa, kako spoznavati kraje in dežele. Ciljev, ki so si jih zadali organizatorji, je več. Na primer izboljšanje dostopnosti in koriščenja turističnih virov na območjih z naravnimi in okoljskimi posebnostmi, kot so naravni parki, zaščiteni območja, reke in vodne poti, zatem oblikovanje nišnih sonaravnih turističnih proizvodov, promocija trajnostnih oblik prevoza, oblikovanje novih zapositivnih možnosti za lokalne prebivalce na področju naravoslovnega in okoljskega turizma ...

Kaj to konkretno pomeni, so nedavno lahko spoznali turistični delavci in mediji na obeh straneh meje.

tualni prikaz življenja v Akvileji pred 2000 leti.

Nato je tu Portogruaro. »Na vsakih drugih vratih je kavarnaz običajno plateno strešico sprejdi, pod njo okoli številnih mizic precej brezdnežev, na vseh javnih poslopih premnogo krilatih levov; klepetave ženske in ladjarji so postopali v večernem kramljanju na uličicah in pred bravarjami s sadjem.« Tako je v romanu zapisal **Ippolito Nievo**, domiselni turistični delavci pa po pisateljevem romanu zdaj po Portogruaru organizirajo ogled mesta.

Comacchio je blizu Ferrare. Življenje in še posebno razplod jegulj sta ena od največjih fenomenov v naravi. Živijo v morju, potokih, rekah in jezirih. Ko pa napoči njihov čas, se, kjerkoli že so, po vodnih poteh, deloma se lahko celo plazijo po kopnem, odpravijo

ago de Compostela in Rim ponujal prenočišče in nego. Danes je hotel v lasti občine, ki nadaljuje tradicijo in popotnikom omogoča brezplačno prenočišče. Privoščiti si kosilo v galetriji, v neposredni bližini, kjer je pod zemljo pokopano še celo antično mesto Altinum, je prav tako del počasnega turizma. Zakaj pa ne, mislijo v organizaciji Le vie (Poti) v kraju Altino blizu Trevisa (Tržič). V neobičajnem ambientu ponujajo prehrano, obiskovalci si lahko sposodijo kolesa, organizirajo izlete po beneških lagunah.

Projekt daje velik poudarek kolesarjenju. Na italijanski strani je prav letos že 25-letnico praznovala založba Edicicloeditore, ki se je specializirala za izdaje knjig za kolesarje. Pripravljajo titnepar iz Italije prek Slovenije v Poreč. Kolesarjenje, pešačenje, veslanje ali vožnje s kočijo so po filozofiji italijansko-slovenskega turističnega projekta Slow tourism pravi način za spoznavanje obeh dežel, aii kot pove geslo: Kjer doživlja ustavijo čas.

VANE D. FORTIČ



Po romanu v Portogruaru organizirajo ogled mesta.



Ribolovna past



Kdor kolesari, pristno doživlja kraje.